

OBSAH

Úvod	7
1./ Litosféra a astenosféra – miesto vzniku, vývoja a premiestňovania magmy	9
1.1./ Océánska litosféra	14
1.2./ Kontinentálna litosféra	15
1.3./ Vrchný plášť	17
2./ Magma – základná charakteristika	19
3./ Sopka (vulkán) a sopečná činnosť (vulkanizmus). História a súčasnosť	23
4./ Produkty sopečnej činnosti	29
4.1./ Lávy	31
4.2./ Produkty stuhnutia láv – výlevné horniny	36
4.3./ Produkty sopečných explózií – pyroklastické uloženiiny	45
4.4./ Vulkanické plyny a vodné pary; postvulkanická činnosť	49
5./ Forma a stavba sopiek; prejavy ich činnosti	53
5.1./ Centrálné erupcie	55
5.2./ Lineárne erupcie	59
5.3./ Areálne erupcie	60
6./ Morfológické typy sopečných erupcií	63
7./ Základné geotektonické prostredia – genetické typy sopečnej aktivity	81
7.1./ Vulkanizmus oceánskych riftových zón	83
7.2./ Océánsky vnútroplátňový vulkanizmus	86
7.3./ Vulkanizmus zón tektogénov (deštrukčných okrajov platní)	90
7.3.1./ Vulkanizmus ostrovných oblúkov	90
7.3.2./ Vulkanizmus zaoblúkových panví	92
7.3.3./ Vulkanizmus aktívnych okrajov kontinentov	92
7.4./ Kontinentálny vnútroplátňový vulkanizmus	94
7.4.1./ Vulkanizmus riftových zón	94
7.4.2./ Trappový vulkanizmus	99
7.4.3./ Kimberlitový vulkanizmus	99
8./ Význam sopečnej aktivity pre formovanie kôry Zeme	101
8.1./ Océánske oblasti	103
8.2./ Kontinentálne oblasti	104
9./ Úloha vulkanizmu vo vývoji Západných Karpát	107
10./ Priaznivé dôsledky sopečnej činnosti – využitie jej produktov	115
11./ Katastrofálne erupcie a boj s ich dôsledkami	125
12./ Vulkanizmus terestrických planét	139
Doslov	147
Literatúra	149